

دعوی تأمین خواسته در رویه دادگاهها

توحیدزیناله

وکیل پایه یک دادگستری

فهرست کلی

مقدمه	۱۱
معرفی و نمونه دادخواست دعوی تأمین خواسته	۱۵
معرفی دعوی تأمین خواسته	۱۷
مبحث اول: شرایط درخواست تأمین خواسته	۱۷
مبحث دوم: شرایط صدور قرار تأمین خواسته	۱۹
مبحث سوم: ابلاغ، اجرا اعتراض و لغو از رفع قرار تأمین خواسته	۲۲
مبحث چهارم: مراجع صالح برای رسیدگی به قرار تأمین خواسته	۲۴
مبحث پنجم: آثار قرار تأمین خواسته	۲۵
دعوی تأمین خواسته در آرای دیوان عالی کشور	۳۷
مبحث اول: آرای وحدت رویه دیوان عالی کشور	۳۹
مبحث دوم: آرای شعب دیوان عالی کشور	۴۵
دعوی تأمین خواسته در آرای دادگاهها	۵۷
مبحث اول: آرای دادگاههای بدوی و تجدیدنظر	۵۹
مبحث دوم: آرای دادگاههای انتظامی قضات	۶۳
دعوی تأمین خواسته در نشستهای قضائی	۶۹
دعوی تأمین خواسته در نظریه‌های مشورتی	۱۶۹
دعوی تأمین خواسته در قوانین و مقررات قانونی	۱۹۳
از قانون مدنی	۱۹۵
از قانون آیین دادرسی مدنی	۱۹۶
از قانون اجرای احکام مدنی	۲۰۰
از قانون آیین دادرسی کیفری	۲۰۲
قانون نحوه اجرای محکومیت‌های مالی مصوب ۱۳۹۴	۲۰۴
منابع و مأخذ	۲۱۳

فهرست جزئی

- ۱۱..... مقدمه
- ۱۵..... معرفی ونمونه دادخواست دعوی تأمین خواسته
- ۱۷..... معرفی دعوی تأمین خواسته.....
- ۱۷..... مبحث اول: شرایط درخواست تأمین خواسته.....
- ۱۷..... گفتار اول: درخواست توسط ذی نفع.....
- ۱۷..... گفتار دوم: زمان درخواست تأمین خواسته.....
- ۱۹..... مبحث دوم: شرایط صدور قرار تأمین خواسته.....
- ۱۹..... گفتار اول: اخذ خسارت احتمالی.....
- ۲۰..... گفتار دوم: میزان و نوع خسارت احتمالی.....
- ۲۰..... گفتار سوم: اقسام تأمین خواسته.....
- ۲۲..... مبحث سوم: ابلاغ، اجرا اعتراض و لغو از رفع قرار تأمین خواسته.....
- ۲۲..... گفتار اول: ابلاغ و اجرای تأمین خواسته.....
- ۲۲..... گفتار دوم: تجدیدنظر خواهی و اعتراض به تأمین خواسته.....
- ۲۲..... گفتار سوم: رفع قرار تأمین خواسته.....
- ۲۴..... مبحث چهارم: مراجع صالح برای رسیدگی به قرار تأمین خواسته.....
- ۲۴..... گفتار اول: درخواست تأمین از مراجع قضائی.....
- ۲۵..... مبحث پنجم: آثار قرار تأمین خواسته.....
- ۲۵..... گفتار اول: آثار قرار تأمین خواسته پیش از اجرا.....
- ۲۵..... گفتار دوم: آثار قرار تأمین خواسته پس از اجرا.....
- ۲۶..... دادخواست توقیف اموال و تأمین خواسته.....
- ۲۷..... دادخواست قرار تأمین خواسته (توقیف عین موضوع معامله).....
- ۲۸..... دادخواست قرار تأمین خواسته عادی مهریه.....
- ۲۹..... دادخواست اعتراض به دادخواست قرار تأمین خواسته.....
- ۳۰..... دادخواست توقیف اموال و تأمین خواسته مبنی بر انجام تعهد.....
- ۳۱..... دادخواست تأمین خواسته به همراه تنفیذ فسخ قرارداد.....
- ۳۲..... دادخواست تأمین خواسته به همراه مطالبه وجه آب و برق و گاز.....

دادخواست تأمین خواسته به همراه مطالبه اجرت ایام تصرف.....	۳۳
دادخواست تأمین خواسته به همراه مطالبه وجه.....	۳۴
دادخواست مطالبه وجه چک به همراه درخواست تأمین خواسته.....	۳۵
دعوی تأمین خواسته در آرای دیوان عالی کشور	۳۷
مبحث اول: آرای وحدت رویه دیوان عالی کشور.....	۳۹
۱. دادگاه های دادگستری در رسیدگی به مورد جرمه کسر تخلیه کالاهایی که در محوطه گمرک تخلیه می گردد.....	۳۹
مبحث دوم: آرای شعب دیوان عالی کشور.....	۴۵
۱. خسارت ناشیه از تأمین خواسته	۴۵
۲. شمول ماده ۲۰۸ قانون آیین دادرسی در صدور قرار تأمین خواسته	۴۵
۳. انتقال ملک قبل از اجرای تأمین خواسته به قصد فرار از دین	۴۵
۴. صدور قرار تأمین خواسته مبنی بر ساخت و انتقال ملک مورد تعهد و پرداخت وجه التزام.....	۴۶
۵. صدور قرار تأمین خواسته برای مطالبه سفته های مدرکیه مستند دعوا	۵۱
۶. استرداد جهیزیه و صدور قرار تأمین خواسته	۵۵
دعوی تأمین خواسته در آرای دادگاه ها	۵۷
مبحث اول: آرای دادگاه های بدوی و تجدیدنظر.....	۵۹
۱. دعوی مطالبه وجه چک و خسارات تأخیر تأدیه و صدور قرار تأمین خواسته	۵۹
۲. عدم توقف عملیات اجرایی در راستای قرار تأمین خواسته	۶۱
مبحث دوم: آرای دادگاه های انتظامی قضات.....	۶۳
۱. توقیف دو دستگاه اتومبیل به عنوان تأمین خواسته	۶۳
۲. مطالبه طلب بابت دستمزد و صدور قرار تأمین خواسته	۶۳
۳. عدم اظهارنظر دادگاه نسبت به درخواست تأمین خواسته	۶۴
۴. صدور قرار و تأمین خواسته	۶۵
۵. رسیدگی به درخواست تأمین خواسته به استناد سفته واخواست شده	۶۵
۶. مطالبه وجه دو فقره سفته واخواست شده و صدور قرار تأمین خواسته	۶۶
۷. صدور دستور کسر حقوق ماهیانه زوج بابت نفقه	۶۶
دعوی تأمین خواسته در نشست های قضائی	۶۹
۱. تقاضای تأمین خواسته در دعوی که خواسته اثبات مالکیت نسبت به سه دانگ از شش دانگ ملک مشاع باشد.....	۷۱

۲. اجرای قرار تأمین خواسته از طریق شورای حل اختلاف و تصمیم قضائی بدون گواهی انحصار وراثت ۷۲
۳. توقیف ملک موضوع سند مالکیت به عنوان تأمین خواسته ۷۲
۴. میزان تمبر دادخواست یا وکالت نامه تأمین خواسته ۷۳
۵. تقاضای تأمین خواسته مبنی بر توقیف نقل و انتقال ملک ۷۴
۶. طرح دعوا علیه ظهنویس چک و صدور قرار تأمین خواسته بدون سپردن مالی بابت خسارات احتمالی ۷۵
۷. تقاضای توقیف و ابطال نسبت به قسمتی از اجرائیه ثبتی ۷۶
۸. اجرای حکم غیابی منوط به معرفی ضامن معتبر و یا اخذ تأمین متناسب از محکوم‌له ۷۷
۹. موضوعیت داشتن دفاع در ماهیت دعوا از طریق لایحه ۷۸
۱۰. اخذ تأمین در دادرسی فوری ۸۰
۱۱. صدور قرار تأمین خواسته قبل از رسیدگی به دعوای اعسار ۸۳
۱۲. اقامه دعوای موازی در موضوع واحد ۸۴
۱۳. صلاحیت رسیدگی به اصل دعوا پس از صدور قرار تأمین خواسته در دادگاه‌های یک محل و در عرض هم ۸۶
۱۴. تودیع خسارت احتمالی در تأمین خواسته جرائم چک ۸۸
۱۵. صدور قرار تأمین خواسته و وجود تعهد ثالث ۸۹
۱۶. حق تقدم متقاضی تأمین خواسته در استیفای دین ۸۹
۱۷. حکم بطلان دعوا در پرونده‌هایی که قرار تأمین خواسته آن اجرا شده ۹۰
۱۸. اختیار دادگاه در تبدیل اموال توقیف شده به وجه نقد ۹۲
۱۹. کلیف دادگاه نسبت به اعتراض ظهنویس به قرار تأمین خواسته در صورتی که دعوا متوجه وی نباشد ۹۳
۲۰. موارد عدم نیاز به ایداع خسارت در تأمین خواسته ناشی از چک ۹۵
۲۱. ضرورت سپردن خسارت احتمالی در تأمین خواسته چکی که در موعد مقرر برگشت ۹۵
۲۲. عدم تعارض بین مواد ۱۱۲ و ۱۱۴ قانون آیین دادرسی مدنی درباره مهلت ده روزه برای تقدیم دادخواست ۹۶
۲۳. تودیع خسارت احتمالی مندرج در ماده ۱۰۸ قانون آیین دادرسی مدنی ۹۸
۲۴. ایداع خسارت برای تأمین خواسته در دعوای به طرفیت ظهنویس چک ۹۹
۲۵. مهلت خواهان برای اقامه دعوای اصلی پس از صدور قرار تأمین ۱۰۰
۲۶. تقاضای تأمین در مورد چک بلامحل قبل از سررسید ۱۰۱
۲۷. ملاک تعیین میزان خسارت احتمالی در مورد اسناد رسمی و تجاری ۱۰۲

۲۸. تکلیف دادگاه در صورت تقاضای صدور قرار تأمین خواسته در آخرین جلسه دادگاه ۱۰۳
۲۹. بایگانی پرونده در صورت عدم پیگیری یا عدم معرفی اموال خوانده پس از صدور قرار تأمین خواسته ۱۰۴
۳۰. محوریت ارزش واقعی خواسته در تأمین ۱۰۵
۳۱. بازداشت حقوق کارمندان دولت در اجرای قرار تأمین خواسته ۱۰۶
۳۲. تکلیف دادگاه در صورت عدم تقدیم دادخواست در مهلت قانونی پس از صدور قرار تأمین ۱۰۷
۳۳. تقاضای رفع اثر از تأمین خواسته توسط خوانده ۱۰۷
۳۴. دادخواست ضرر و زیان بابت چک وعده‌دار ۱۰۹
۳۵. صدور قرار تأمین حسب تقاضای خوانده ۱۱۲
۳۶. عدم جواز صدور قرار تأمین در صورت معلوم نبودن یا عین معین نبودن خواسته ۱۱۳
۳۷. مرجع صدور قرار تأمین خواسته در چارچوب ماده ۱۰۸ قانون آیین دادرسی مدنی ۱۱۴
۳۸. مطالبه خسارت ناشی از قرار تأمین خواسته ۱۱۶
۳۹. توجیه قانونی توقیف مال مشاع ۱۱۷
۴۰. ملاک رفع توقیف از تأمین خواسته ۱۱۸
۴۱. تسری مهلت مقرر در ماده ۱۱۲ به ماده ۱۱۴ قانون آیین دادرسی مدنی ۱۱۹
۴۲. کسر از آمار شدن تأمین خواسته ۱۲۱
۴۳. جواز توقیف ضمانت‌نامه بانکی ۱۲۲
۴۴. تودیع وجه نقد یا اوراق بهادار از سوی شخص ثالث به جای خوانده و به عوض مال توقیف شده ۱۲۳
۴۵. تقاضای تأمین خواسته نسبت به سهام شرکت ۱۲۴
۴۶. عدم تقویم درخواست ضرر و زیان ناشی از جرم در مهلت ده روزه قرار تأمین خواسته در امر کیفری ۱۲۶
۴۷. اختیار محکوم‌له در معرفی مال سهل‌الوصول‌تر محکوم‌علیه به اجرای احکام حقوقی ۱۲۷
۴۸. تکلیف دادگاه در پذیرش میزان تأمین با توجه به خواسته شاکی ۱۲۸
۴۹. درخواست تأمین خواسته در صوتی که پرونده در مرجع تجدیدنظر مطرح باشد ۱۲۹
۵۰. قابلیت توقیف وجه‌الضمان نقدی متهم در خصوص پرونده حقوقی همان شخص ۱۳۱
۵۱. حق تقدم درخواست‌کننده قرار تأمین نسبت به سایر طلبکاران ۱۳۲
۵۲. درخواست مجدد تأمین خواسته نسبت به مالی که قبلاً از آن رفع تأمین شده ۱۳۳
۵۳. لزوم رعایت تشریفات قانون آیین دادرسی مدنی در تأمین خواسته کیفری ۱۳۴
۵۴. درخواست تأمین خواسته از اموال مجلوب ثالث ۱۳۵
۵۵. قابلیت توقیف حق سرقلمی ۱۳۶

۵۶. لغو قرار تأمین خواسته پس از صدور قرار رد دادخواست و قطعیت آن ۱۳۸
۵۷. قرار تأمین بدون اخذ خسارت احتمالی ۱۳۹
۵۸. اخذ تأمینی زائد بر بهای خواسته ۱۴۰
۵۹. اعتراض به قرار تأمین خواسته ۱۴۱
۶۰. دستور رفع توقیف نسبت به مازاد بر میزان خواسته اصلی ۱۴۲
۶۱. صدور قرار تأمین خواسته در مورد چکی که در موعد مقرر گواهی عدم پرداخت آن دریافت نشده ۱۴۴
۶۲. صدور قرار تأمین خواسته در مورد اسناد تجاری که موعد پرداخت آن فرا نرسیده است. ۱۴۵
۶۳. درخواست تأمین قبل از حلول سررسید چک ۱۴۸
۶۴. مصادیق تودیع خسارت احتمالی در صورت صدور قرار تأمین خواسته ۱۴۹
۶۵. تکلیف اجرای احکام در خصوص اموال توقیفی که به علت عدم پیگیری خواهان بلا تکلیف است. ۱۵۱
۶۶. صلاحیت شورای حل اختلاف در صدور قرار تأمین خواسته ۱۵۳
۶۷. مطالبه خسارت احتمالی در صورت صدور قرار تأمین خواسته نسبت به حواله های صندوق های تعاون و مؤسسات مالی و اعتباری ۱۵۵
۶۸. پذیرش ضمانت بانکی در مورد صدور قرار تأمین خواسته ۱۵۶
۶۹. اعتراض ثالث نسبت به قرار تأمین خواسته ۱۵۷
۷۰. دریافت خسارت احتمالی جهت صدور قرار تأمین خواسته ۱۵۹
۷۱. قید ارزش عین معین در هنگام صدور قرار تأمین ۱۶۰
۷۲. عدم استرداد سپرده خسارت احتمالی تا صدور حکم قطعی دعوا ۱۶۱
۷۳. آثار گواهی عدم پرداخت خارج از مهلت در خصوص تأمین خواسته ۱۶۲
۷۴. مرجع صالح رسیدگی به اعتراض قرار تأمین خواسته ۱۶۴
۷۵. صدور قرار تأمین خواسته جهت وصول مهر از محل دیه متوفا ۱۶۶
۷۶. اعتراض شخص ثالث نسبت به قرار تأمین خواسته ۱۶۷
- ۱۶۹. دعوای تأمین خواسته در نظریه های مشورتی**
۱. تأمین خواسته در دعاوی راجع به سفته و ابلاغ و اخواست نامه ۱۷۱
۲. تأمین خواسته در دعاوی مستند به برات، چک یا سفته و اخواست نشده ۱۷۳
۳. بازداشت حق کسب و پیشه در مقام اجرای قرار تأمین خواسته ۱۷۵
۴. نوع و میزان تأمین برای توقیف عملیات اجرایی ۱۷۵
۵. ابلاغ قانونی قرار تأمین خواسته ۱۷۶
۶. اجرای قرار تأمین خواسته با وجود ادعای مجعول بودن سند ۱۷۷

۱۷۸	تبادل لوایح نسبت به دادخواست جلب ثالث
۱۷۹	درخواست تأمین خواسته در دعوی جلب ثالث
۱۸۱	اعتراض به اجرای قرار تأمین خواسته صادره از طرف بازپرس
۱۸۲	توقیف اموال ضامن محکوم‌علیه
۱۸۳	توقیف اموال دولت به عنوان تأمین خواسته
۱۸۳	توقیف یک چهارم حقوق کارمند معیل و یک سوم حقوق کارمند غیرمعیل به عنوان تأمین خواسته
۱۸۴	دارند چک در هر حال حق مراجعه به صادرکننده چک را دارد
۱۸۵	صدور قرار تأمین خواسته در مورد چک‌های صادره بر عهده بانک
۱۸۶	توقیف ملک از طریق دادگاه و اجرای ثبت
۱۸۶	اخذ خسارات احتمالی از درخواست‌کننده تأمین خواسته مربوط به بند «د» ماده ۱۰۸ قانون آیین دادرسی دادگاه‌های عمومی و انقلاب است و به بندهای «الف» و «ب» و «ج» تسری
۱۸۷	رفع اثر از صدور قرار تأمین خواسته
۱۸۷	مرجع صالح به صدور قرار تأمین خواسته
۱۸۸	إبقاء قرار تأمین خواسته
۱۸۹	پذیرش تقاضای محکوم‌له به خواسته تأمین محکوم‌به
۱۸۹	عدم قابلیت اجرای قرار تأمین در خارج از ایران
۱۹۰	لغو موجبات قرار تأمین خواسته با تشخیص دادگاه
۱۹۱	دادگاه صالح برای رسیدگی به درخواست تأمین خواسته پس از صدور رأی در دادگاه
۱۹۱	تسری تبصره ماده ۳۴ قانون اجرای احکام مدنی به قرارهای تأمین خواسته
۱۹۲	صدور قرار تأمین خواسته به میزان مندرج در سند نکاحیه
۱۹۳	دعوی تأمین خواسته در قوانین و مقررات قانونی
۱۹۵	از قانون مدنی
۱۹۶	از قانون آیین دادرسی مدنی
۲۰۰	از قانون اجرای احکام مدنی
۲۰۲	از قانون آیین دادرسی کیفری
۲۰۴	قانون نحوه اجرای محکومیت‌های مالی مصوب ۱۳۹۴
۲۱۳	منابع و مأخذ

مقدمه

معمولاً رویه عملی دادگاه‌ها در استنباط از قوانین و مقررات در جهت انطباق با مصادیق واقعی تا حدودی با آنچه در کلاس‌های تئوریک دانشگاه‌ها به دانشجویان حقوق آموزش داده می‌شود متفاوت است البته روند آموزشی و طریق ارائه مطالب در کلاس‌های درسی هم به شکلی است که برای طی مراحل تحصیلی صرف مطالعه و پاسخ به سؤالات به صورت تئوری و بدون تطبیق با مصادیق عملی کفایت می‌کند. به این ترتیب معمولاً چون امکان انجام کار عملی حین تحصیل در دانشگاه برای دانشجویان این رشته وجود ندارد فارغ‌التحصیلان وقتی مشغول به کار می‌شوند با کمبود آگاهی و اطلاعات از رویه قضائی و شیوه استدلال و استنباط عملی دادگاه‌ها مواجه هستند؛ لیکن اهمیت آگاهی از رویه قضائی با اشتغال به کار و فعالیت بر هیچ فارغ‌التحصیل حقوقی پوشیده نیست. بی‌تردید تنها منبع آموزش عملی وکالت، قضاوت و به‌طور کلی رشته حقوق، قبل از حضور عملی در دادگاه‌ها و جلسات رسیدگی، رویه‌های قضائی می‌باشد؛ به عبارت دیگر، مطالعه تصمیمات، پرسش و پاسخ‌ها و اختلاف‌نظرهای کسانی که هر روز به صورت عملی در حال انطباق قوانین با مصادیق واقعی هستند می‌تواند اطلاعات کاربردی و عملی را در اختیار خوانندگان قرار دهد.

اگرچه فارغ‌التحصیلان حقوق بیش از سایرین به مطالعه رویه قضائی نیازمند هستند؛ اما هیچ‌کسری از جامعه بزرگ رشته حقوق قضائی بی‌نیاز از مطالعه و تحقیق و تفحص در این حوزه علمی نمی‌باشد؛ زیرا رویه قضائی در واقع محرک رشته حقوق است که دائم در حال تغییر و تحول می‌باشد و غفلت از این حوزه موجب عقب‌ماندگی از علم واقعی حقوق و جامعه حقوقدانان خواهد شد. از این رو ناشران تخصصی این حوزه، هرکدام به طریقی نسبت به جمع‌آوری و انسجام‌بخشی به مطالب و موضوعات راجع به رویه قضائی اقدام می‌کنند که انتشارات چراغ دانش نیز در همین راستا و برای انجام بخشی از وظایف فرهنگی خود در نظر دارد نسبت به تدوین و جمع‌بندی مطالب رویه قضائی به صورت منظم و منحصر به فرد با ویژگی‌های مخصوص برای هر دعوا طی یک کتاب

جداگانه به صورت کاربردی و با دسترسی آسان به مطالب هر دعوا اقدام نماید لذا در راستای تأمین این هدف، مجموعه‌ای از کتاب‌ها تحت عنوان کلی «دعوی... در رویه دادگاه‌ها» که شامل موارد زیر است تدوین و تألیف خواهد شد:

۱. آراء وحدت رویه؛

۲. آرای اصراری؛

۳. آراء شعب دیوان عالی کشور

۴. آراء دادگاه‌های بدوی و تجدیدنظر؛

۵. نشست‌های قضائی؛

۶. نظریه‌های مشورتی؛

۷. قوانین و مقررات مرتبط با موضوع؛

۸. نمونه دادخواست و معرفی دعوا.

در این مجموعه سعی شده است رویه قضائی کشور در خصوص هر دعوا به صورت منسجم و منظم گردآوری شود تا وکلا، حقوقدانان و قضات محترم در مراجعه به رویه قضائی در کمترین زمان به بهترین وجه مطالب مطلوب خود را یافته و استفاده نمایند. با توجه به تعدد بسیار آراء دادگاه‌ها (دادگاه بدوی و تجدیدنظر) در برخی موارد حداکثر سعی بر آن بوده از موارد متفاوت آراء صادره در موضوع نمونه در قسمت رأی آورده شود و همچنین در سایر موارد؛ مثل آراء وحدت رویه، آراء دیوان عالی کشور، موارد مرتبط به موضوع ذکر شده است تا با توجه به اهمیت این آراء مورد استفاده خوانندگان و مراجعه‌کنندگان عزیز قرار گیرد. مختصر ویژگی‌های کتاب:

۱. تدوین و گردآوری منظم و منسجم تمام مطالب مربوط به دعوا؛

۲. تقسیم‌بندی موضوعی برای هر کدام از مطالب؛

۳. ارائه معرفی دعوا و نمونه دادخواست در اول مجموعه؛

۴. ذکر عنوان برای هر مطلب به صورت خلاصه در فهرست؛

۵. دسترسی سهل و آسان به مطلب دلخواه در کمترین زمان.

«گروه پژوهشی» انتشارات مفتخر خواهد شد از تجربیات، آراء و سایر مطالب حقوقی موجود نزد اساتید، وکلا، حقوقدانان و سایر همکاران در راستای مفیدتر شدن مجموعه در چاپ‌های بعدی استفاده نماید. لذا موجب خرسندی خواهد بود که خوانندگان عزیز از هر صنف ضمن ارسال انتقادات و پیشنهادات خود در مورد هر کدام از موضوعات به صورت (کتبی یا از طریق ایمیل یا تلفنی) ما را در پربار کردن مجموعه حاضر یاری فرمایند.

مدیر مسئول انتشارات

یک هزار و سیصد و نود و شش

فصل اول

معرفی و نمونه دادخواست دعوی تأمین خواسته

